

postojanko. Nikakor se ne smemo strašiti pikrih besed nasprotnikov in zbadljivih članov v njihovih listih. V združevanju je moč. Združujejo se uradniki, učitelji, advokati, notarji, duhovniki itd. Zakaj bi se kmetje ne smeli? Zakaj se nasprotuje samo našemu združevanju, ne pa tudi združevanju drugih stanov? Treba pa bo seveda strokovno izobraženih voditeljev za naše zadrage in stvar bo izborna vspevala. Da bi se pa to zgodilo, naj bi se dali naši izobraženejši, pošteni fantje v trgovske sole, kjer bi se strokovno dobro izobrazili. K stroškom za izobrazbo naj bi prispevali nekaj sami, nekaj posojilnice, okrajni zastopi, občine i. t. d.

Torej le pogumno naprej! Nič ne de, če jedna ali druga zadruga pride v konkurs ter nas radi tega napadajo nasprotniki. Koliko trgovcev pride na boben, a nam sovražni listi ne vidijo teh, marveč samo nas. Merijo pač z dvojno mero! Poglejmo v druge kraje, kako izborna se je razvila zadružništvo! Prelep zgled nam dajeta Nizja Avstrija in južno Tirolsko. Na južnem Tirolskem (Trentino) so bile okrog leta 1890 silno slabe gospodarske razmere. Tu se je usmilil ubogega ljudstva župnik don Guetti. Povsod je hodil okrog, podučeval je ljudstvo, je navduševal in ustanavljal razne zadrage. Prvo zadrugo je ustanovil 20. septembra l. 1890 in prvo posojiloico julija l. 1891. A leta 1898., ko je umrl, je bilo ustanovljenih že 116 kmetijskih in konsumnih društev, 73 posojilnic in 5 vinarskih zadrug, ustanovljalo se je pa še več zadrug in obrtnih podjetij. Vsled tako živahnega delovanja v zadružništvu se je ljudstvo v tistem kraju prav zelo opomoglo. Mi pa imamo tu lep zgled, kaj naredi pogum in vztrajnost v kljub vsem klevetam nasprotnikov.

Prelepo se razvija zadružništvo na Nemškem. Koncem leta 1902 je bilo ondi 21.197 raznovrstnih zadrug, med njimi je bilo 638 konsumnih društev s 630.785 člani. V 1393 zadružnih skladiščih se je prodalo blaga za 155.684.048 mark. Čistega dobička je bilo 15.186.616 mark, kar se je razdelilo med zadružnike.* Najstarejša nemška kmetijska zadruga je na Vestfalskem. Ustanovil jo je dne 10. junija 1862 slavni Schorlemer-Alst. V začetku je pristopilo samo 37 udov, leta 1887 jih je pa bilo že nad 20.000. Delokrog te zadrage je zelo obširen. Ima namreč več skladišč, več posojilnic, svoje razsodišče, svoj list, več kmetijskih zimskih šol in posebno gospodinjstvo šolo. Naša vrla »Gospodarska

* »Reichspost« 5. maja 1903.

ni dobila od vas nobenega pisma in v onem velikem gozdu v bližini mesta so jo našli ustreljeno.*

Kakor bi treščilo vanj, pretresla je Tineta ta novica. Vest, oni nemirni črv v prsih, se mu oglašal in ga grize. Po ušesih pa mu doni glas: »Morilec lastne matere!« Kakor drugi kajn beži po cesti. Ne zmeni se in ne ve za ljudi, ki ga zvedavo gledajo, ne za znanee, ki ga srečavajo, temveč kakor zblaznel beži proti domači hiši.

Ko pribeži do hiše, najde jo odprto. Smukne v sobo ter kakor brez uma kliče: »Mati, mati! Ali vas ni? Ali sem res jaz vaš morilec?« H poma pa postane miren. V rokah se mu zasveti samokres ter ga nastavi proti prsom.

Pok se začuje. Kroglja zažvižga mimo glave ter predere strop. Še o pravem času prijele so ga močne pesti orožnika in slišal se je trd glas: »V imenu postavle!«

Izvil so mu samokres iz rok ter ga vklenili. Ko ga priženeta orožnika v trg, zbrala se je množica ljudi in slišali so se glasovi: »Tako daleč pride odpadnik vere in domovine!«

Isto usodepolno noč se je vračala Amalija iz vasi, kjer je bila po opravih, domov.

»zveza« je nekako podobna temu velikemu vestfalskemu društvu.

Mala Švica nam daje vzgled v mlekarstvu. Tam imajo okrog 2600 dolinskih in okrog 2900 planinskih sirarn. Ves denarni promet teh sirarn je znašal leta 1900 celih 319.200.000 frankov.* Ni li to nekaj velikanskega? Ali bi se ne mogli z mlekarstvom malo bolj baviti tudi mi štajerski Slovenci? Naj bi se poslalo nekaj naših mladeničev za par let v Švico, kjer bi se dobro izurili v sirarstvu. Da bi se pokrili stroški, k temu bi gotovo kaj pripomogla tudi dežela ali vsaj država, ker cela stvar bi bila vendar eminentno gospodarskega pomena.

Kmetje in prijatelji kmečkemu stanu, premisljajte torej, kako bi se dalo to uresničiti! Na vsak način si skušajmo najprej dobiti strokovno izobraženih mož, potem pa na delo v vsakem oziru. Pogum velja!

Deželni zbor štajerski.

Deželni zbor se je sešel v ponedeljek, dne 21. sept. Prišli so malodane vsi poslanci. K prvi seji dne 21. t. m. so se prebrali razni predlogi o deželnih zadevah. Izmed slovenskih poslancev je predlagal dr. Jurtela, naj se da podpora posestnikom, ki so bili vsled zadnje povodnji po Dravi v okrajih Ptuj in Ormož poškodovani. Poslanec Kočevar je predlagal, naj se Pesniška struga uravna, njegov predlog se glasi:

Visoki deželni zbor naj sklene: Deželnemu odboru se nakaže: Uravnava Pesnice, katera je v III. delu v devet oddelkov razdeljena in od katerih je deveti oddelek že uravnan, se začne takoj uravnati tudi v oddelkih 1—8, vrhutega se naj predloži vis. deželnemu zboru še v tem zasedanju dotični predlog za dovoljenje potrebne svote v presojevanje in sklepanje. — Kočevar in tov.

Poslanec Robič predlaga, naj se šolski okraj III. razreda prestavi v II. šol. okraj; poslanec Roškar, naj se pomaga po toči poškodovanim v Mariborskem in Št. Lenartskem okraju. Predlog g. poslanca Roškarja in tovarišev se glasi:

Dne 13. avgusta t. l. je opustošila sodnijska okraja Sv. Lenart v Slov. goricah in Maribor strašna nevihta s točo. Vsled svoje obsežnosti in silnosti je povzročila velikansko škodo ne samo na poljih, ampak tudi na poslopih, posebno na cerkvah in šolah. Upoštejene so naslednje občine: 1. Št. Lenart, 2. Šetarova, 3. Radehova, 4. Zamarko, 5. Par-

* Eine alpwirtschaftliche Reise steirischer Landwirte in die Schweiz, str. 77.

Ko dospe v veliki gozd, obide jo groza ter nekoliko postoji. Zdi se ji, da sliši kakih tristo korakov pred seboj rahel hod. Pospeši korake in v tem zasliši strel. Postoji. Najraje bi se obrnila nazaj, pa kaj bi porekli oče, če bi je nocoj ne bilo. »Naj bo v božjem imenu!« si misli ter gre naprej. Pa kako se prestraši, ko zagleda pred seboj žensko ležati v mlaki krvi. Zbeži proti mestu, kjer komaj od strahu pove, kaj se je bilo zgodilo. Nekoliko mož in orožnik se podajo na kraj zločina.

Čez nekoliko časa prineso staro žensko. Z zdravniško pomočjo so jo spravili k zavesti. Njeno prvo vprašanje je bilo: »Kje sem, kje je moj sin?«

»Le mirni bodite! V dobri hiši ste in vaš sin kmalu pride«, odvrnil je zdravnik. »Kako se pišete?«

»Pišem se Marija Završnik. Ali bo skro moj Tine pri meni?«

»Potrpite, mati!« spregovori Amalija. »On je na potovanju ter se še najbrž nocoj povrne.« Vedela je namreč, da je že zapustil ječo ter mu je na vse strani poslala glas, da naj se hitro povrne. Pa nihče ga ni našel.

Završnikovi je postajalo vedno slabše; vsled prevelike zgube krvi se onevesti. Nakrat zopet odpre oči, vsede se v postelji ter zakliče: »Odpuščam ti, Tine, z materno ljubeznijo. Prosila bom tamkaj za te, da se

tinje, 6. Spodnji Porčič, 7. Gornji Porčič, 8. Gornji Žerjavci, 9. Spodnji Žerjavci, 10. Malenšek, 11. Spod. Gasteraj, 12. Gor. Senarska, 13. Spod. Senarska, 14. Sv. Trojica, 15. Gor. Veranje, 16. Spod. Veranje, 17. Brengova, 18. Čagona, 19. Andrenci, 20. Cogetinci, 21. Cerkevjak, 22. Trotkova, 23. Osek, 24. Jablanec, 25. Vinička vas, 26. Gornje Veličane, 27. Spod. Veličane, 28. Čermšenjak, 29. Zavrh, 30. Nadbisec. — Po uradnih poizvedbah znaša škoda, katero je naredila toča, samo v sodnijskem okraju Št. Lenart na poljih 285.000 in na poslopih 80.000 K. Uradno dognana škoda v sodnijskem okraju Maribor predlagateljem ni znana, zato je ne morejo navesti. Ker je škoda tako velika in radi tega, ker je večji del letine uničen, je potrebna nujna in znatna podpora od dežele in države.

Zato predlagajo podpisani: Visoki deželni zbor naj sklene: 1. V podporo vsled toče dne 13. avgusta t. l. v okrajih Št. Lenart v Slov. gor. in Maribor opustošenim posestvom se dovoli iz deželnega fonda primerna podpora. 2. Ekselencia, gospod deželni namestnik se prosi, da poskrbi za nujno pomoč najbolj prizadetih posestnikov iz zaklada za uime ter da izprosi po državi znatno podporo. Gradec, dne 21. sept. 1903. — Roškar in tovariši.

Poslanec J. Žičkar predlaga, naj se popravijo struge potokov Močnik, Gabernca in Sromlica v brežiškem okraju. Njegov predlog se glasi:

Predlog poslanca Žičkar in tovarišev glede uravnave potoka Močnik v občini Brtiče, Gabernca in Sromlice v občini Zakot, polit. okraj Brežice. Imenovani trije potoki napravljajo ob času povodnji na tamošnjih travnikih veliko škodo. Vsled preplavljenja se trava tako poblati, da se kot krma za živino sploh ne more več porabiti. Poblatena trava se sicer premlati ali tudi spere; vse pa je brezuspešno. Če nastane povodenj ob času košnje, travo voda odnese. Uravnava teh potokov je torej nujno potrebna. Ker pa posestniki ne morejo z lastnimi pomočki struge teh potokov popraviti, predlagajo podpisani:

Visoka zbornica sklenu: Deželnemu odboru se naroči, da kolikor mogoče hitro da preiskati potoke Močnik, Gabernca in Sromlica in deželnemu zboru poroča glede stroškov za uravnavo imenovanih potokov. V Gradcu, dne 21. sept. 1903. — Žičkar, Robič, Kočevar, dr. Jurtela, Vošnjak, Roškar, dr. Hrašovec, dr. Dečko.

Poslanec dr. Jurtela je predlagal, da se precej danes 21. sept. vrši večerna seja, pri kateri se naj obravnava zastran predloga o podržavljenju železnice iz Celja v Velenje.

kmalu po—vr—neš za... nato se zgrudi nazaj ter izdahne svojo dušo. Vsi pričujoči so bili do solz ginjeni; Amalija pa je pri postelji mrtve matere svojega ljubimca bridko jokala.

Pretekla sta po tem dogodku dva meseca. Amalija je vsled žalosti in sramote vedno bolj bledela. Pričakovala je dan za dnevom Tineta.

Nekega dne dobi časopis v roke. Ko ga tako prebira, zastane ji oko na notici: »Lastno mater ustrelil. V noči 16. pr. mes. je čakal mizarski pomočnik Martin Završnik svojo nezvesto ljubico v onem velikem gozdu blizu mesta P—, da bi se nad njo maščeval. Po naključju je prišla ravno ta čas mimo njegova lastna mati. Završnik misleč, da je ljubica, ustrelil. Za to hudodelstvo je bil obsojen od porotnega sodišča v smrt na vešala.«

»Moj Bog!« vzdihne bolestno, časopis ji pade iz rok in ona se zgrudi onemogla na posteljo. »Ojoj! — Kaj hočem početi? — Sramota!« Tako vzdihuje in obup se je vedno bolj polasti. »Meni ni več živeti!« Zaječi bolestno.

Ko je prišel njen oče gledat, zakaj ne dobi tako dolgo zajutreka, našel jo je naslonjeno na postelj — mrtvo.

V nepopisni žalosti je klical starec svojo jedinko. Vse zastonj! Jokal se je kakor majhen otrok.

Najvažnejša stvar namreč, katera se mora rešiti v deželnem zboru, je zdaj deželna železnica Celje do Velenja. Preden se je zidala ta železnica, se je napovedoval velik dobiček, katerega bo imela dežela od te železnične proge. 29. decembra 1891 se je otvorila. Imela pa je izgube v letu 1892 42.782 K 64 v., l. 1893 106.896 K 82 v., l. 1894 32.246 K 12 v., l. 1895 73.632 K 32 v., l. 1897 117.553 K 60 v., l. 1898 174.532 K 46 v., l. 1899 149.689 K 34 v., l. 1900 113.253 K 66 v., l. 1901 108.555 K 56 v., l. 1903 38.476 K 5 v. Leta 1896 je imela dobička 5745 K 94 v. Vsa zguba po odstetem dobičku je toraj znašala do zdaj 951.872 K 93 v.

Tako se ni smelo dalje gospodariti. Deželni odbor je dobil nalog od deželnega zbora, da naj prevzame država za zdaj v najem to železnico — pozneje pa jo naj država kupi. Oboje se je deželnemu odboru posrečilo. Ča deželni zbor pogodbo, katero je deželni odbor sklenil z železničnim ministrstvom do 25. septembra t. l. reši, prevzame država to železnico v najem s 1. januarjem 1904 in plača deželi letne najemnine 211.920 K. Deželni odbor se je nadalje dogovoril z železničnim ministrstvom, da v slučaju, ako država kupi to železnico od dežele, plača dežela državi 745.000 K za vse potrebne bodoče stavbe na železnici, osebno za povečanje kolodvora v Celju. To bi bilo primerno glede deželnih podpor pri drugih deželnih železnicah. Stavbo železnice: Grobelno-Slatina podpira dežela s 21.350 K od kilometra, železnico Lipnica-Pöfing s 17.390 K od kilometra; za železnico Celje-Velenje bi se dala torej podpora 745.000 K ali 18.620 K podpore od kilometra.

Daniel Lap, ki je prevzel svojedobno jamstvo za obrestovanje stavbinske glavnice pri železnici Oelje-Velenje, je deželi še dolžen 530.000 K. Ta svota bo do konca leta 1903 narasla na okroglo 657.000 K 58 v. Deželni odbor predlaga, naj se mu spregleda znesek s 127.909 K 58 v, ostalo svoto s 530.000 K pa mora obrestovati z 4 % in splaćati deželi v 40 letih. Dolžna glavica ostane vknjižena na njegovih posestvih v Gradcu in v Štalah.

Kdaj bo prihodnja seja deželnega zbora, se bo poslencem naznanilo pismenim potom.

Zdravniki so dognali Amalijino smrt vsled zastrupljenja z arsenikom. Ne dolgo potem je umrl vsled žalosti in sramote tudi njen oče.

* * *

Bilo je jesensko jutro. Solnce je priplulo izza gora ter se takoj skrilo za oblake. Ljudje so se trumoma zbirali po mestu M — ter hiteli na trg za ječo, kjer so stale vislice. Med orožniki z duhovnikom na strani pride jetnik poljublja sv. križ. Bil je Tine. Poprosil je, če bi smel spregovoriti par besed, kar se mu je tudi dovolilo.

»Predragi moji! Pred dvema letoma sem bil med vami še spoštovan in čistan, a sedaj me vidite tukaj kot morilca. Hočem pa vam naznaniti one sovražnike, kateri so me pripeljali tako daleč. Prvi sovražnik je bil slab tovariš, kateri me je seznanil z drugimi sovražniki, brezverskimi, protinarodnimi časniki, ki so mi odvzeli vso vero in narodnost. Tretji sovražniki so bili brezumni romani ter breznačajna in pohujšljiva tovarišija. In četrti sovražnik je bilo pijančevanje in ponočevanje. Ko bi se jaz teh ogibal, bi bil lahko sedaj spoštovan mojster. Sedaj pa me vidite tukaj kot žrtvo teh sovražnikov stati pod vislicami kot morilca lastne matere, svoje ljubice in njenega očeta. Varujte se teh sovražnikov! Kot žrtva teh naj vam bom jaz v žalosten vzgled!«

Par trenutkov potem je izdihnil Tine na vislicah svojo dušo.

Polagoma je začel padati dež, kakor bi žalovalo nebo nad mlado žrtvo.

Politični ogled.

Kranjski deželni zbor je imel zadnji terek, dne 22. t. mes. zopet sejo. Katoliško-narodni poslanci so ustavili sejo. Za to pa so vse stranke deželnega zbora sprejele predlog katoliško-narodne stranke, naj se volilna pravica za deželni zbor razširi na vse sloje prebivalstva ter voli le tudi toliko katoliško-narodnih poslancev v odseke, kakor jih zahteva njihovo število. Obe slovenski stranki sta vložili predlog, s katerim protestirata, da se obdrže vojaki tretjeletniki še po dosluženem času pod zastavami. Dr. Šuštersič je tako ostro govoril proti tej vojaški naredbi, da ga je deželni glavar grajal, ker je imenoval tozadevni zakon vojnega ministra hudo delstvo. Dr. Šuštersič: Jaz sem rekel hudo delstvo na avstrijskem domoljubju. Glavar Detela: Minister gotovo ni imel tega namena. Dr. Šuštersič: Potem pa je pamet izgubil. Katoliško-narodni poslanci so stavili obilico nujnih predlogov, ki se pečajo s potrebščinami njih volilcev.

Nemški cesar Viljem in Madjari. Nemški cesar Viljem se je mudil, predno je prišel obiskat na Dunaj našega cesarja, tudi na Ogrskem na lovu. Pri nekem obedu je cesar Viljem proslavljal jeklenost madjarskega značaja. To je bila jako neumestna proslava v sedanjem času, ko se kaže jeklenost madžarskega naroda le v tem, da nasprotuje volji našega osivelega vladarja!

Gosposka zbornica se skliče zaradi rekrutne predloge med 25. in 28. septembrom. Podpredsednikom gosposke zbornice je imenovan knez Alojzij Schönburg-Hartenstein.

Ogrski državni zbor se snide danes, dne 24. septem. Stranke so zahtevale sklicanje, da izrečejo svojo sodbo o povelju našega cesarja na vojaštvo, v katerem se izraža za skupnost in nedeljivost avstro-ogrške armade.

Resnične besede. Korno poveljstvo v Przemyslu je zapovedalo vsem častnikom, naj pojasne vojakom tretjeletnikom, zakaj morajo še dalje služiti. Soc. dem. »Arb. Zeitung« poroča, da je nadporočnik 10. pešpolka Formanek sledeče govoril vojakom: »Vojaki tretjeletniki, vi bi sedaj morali iti domov, in ako ne boste šli, so temu krivi židje. Avstrijski in posebno gališki židje se naselijo na Ogrsko, se tam madjarizirajo in agitujejo proti Avstriji. Židje, ki so na avstrijskem krošnarju in kramarju, dobe na Ogrskem visoka mesta in zato napadajo Avstrijo. To, kar Ogrji zahtevajo, se jim ne bo nikdar dovolilo. Ker se pa z Ogrji ne more nič z lepa opraviti, bomo kmalu ostro morali proti njim postopati. Šli bomo na Ogrsko in jih ondi dobro naklestili, potem bodo še le dali mir. Zato bodite vsak trenutek na to pripravljeni, da bomo šli na Ogrsko in se ondi bili. In ko bo prišlo do boja, tedaj se spomnite, da so temu krivi židje!«

Avstrijski Italijani. V Trstu avstrijska vlada kaj rada izpolnjuje vse želje Italijanov, Slovence pa zatira, kjer le more. In plačilo za to? Italijani sklijo prav pridno v Italijo, radi bi se odtrgali od Avstrije. Dne 20. sept. so zopet tržaški Italijani pokazali svojo barvo. Na rotovžu je vihrala zastava v barvah italijanskega kraljestva. Da bi Slovenci storili kaj enakega, bi jih polovico pozaprl.

Italijanske vojaške vaje. Velike vojaške vaje, katerih prvi in glavni namen je seveda, da se vodilni krogi prepričajo o moči, o kretnosti, z jedno besedo o sposobnosti svojih vojnih sil, služijo večkrat tudi v to, da se spozna, v kakih razmerah stoji dotična država do svojih sosedov. Iz njih se da sklepati sploh na političen položaj. To lahko trdimo ravno o zadnjih laških vojaških vajah. Kažejo nam namreč, da so se razmere med Italijo in Francosko zboljšale, med Avstrijo in Italijo pa poslabšale. Zato so bile letos te vaje ob avstrijski meji, da bi se

prepričali, ali bi mogli vzdrževati Avstrijo v slučaju vojske. Že pred dvema letoma se je prepričal na lastne oči šef štaba in general Saletta, da so poročila častnikov ob meji o oboroževanju Avstrije z jedne strani in o nemarnosti Italije z druge strani opravičene. Letošnje vaje pa so dokazale, da je vshodna italijanska meja popolnoma nezavarovana, dočim je Avstrija dobro zavarovana. In zakaj zato? »Gazzetta del Popolo« pravi, ker se je Italija dosedaj vedno bala, da se bo zapletla v vojsko s Francosko, je utrjevala le zahodno mejo, vshodno pa je zanemarjala, zanašaje se na zvezo z Avstrijo, katera se je pa vedno dobro in skrbno pripravljala. Pa še druga večja težava je. Francozi so utrjevali le visoko gorovje, in Italijani so jim sledili, Avstrija pa utrjuje bolj nižave in Italija jo bode morala posnemati. List zaključuje: Tako bo Italija prisiljena imeti dva načina utrjevanj, ki si bosta v vsem popolnoma različna in v slučaju mobilizacije nastale bodo neizogibne zmešnjave, kar bi znalo provzročiti jako neljube posledice. — Ker se je torej italijanska vojna uprava prepričala o nedostatnem zavarovanju meje proti Avstriji in bo vsled tega tudi izvajala posledice, nam torej letošnje vojaške vaje govore dosti glasno, da se je prijateljstvo med Avstrijo in Italijo precej ohladilo. Vsled tega še bomo vedno mirno stali, četudi nas polentarji ne marajo.

Dopisi.

Sv. Kunigunda na Pohorju. (R a z n o t e r o.) Slavnostni dan za našo župnijo je bil dan 9. avgusta, ko je naš rojak č. g. Alojzij Gričnik pel novo sveto mašo. Takšne slavnosti še naša župnija ni doživela. Preč. gosp. dekan konjički so imeli lepo pridigo, da so se ljudem oči solzile. — Imamo tudi dva nova zvonova. Večji je posvečen Srcu Jezusovemu, manjši pa Srcu Marijinemu. Dne 6. avgusta so jih slovesno blagoslovili preč. g. opat Ogradi. Hvala vsem župljanom, ki so veliko darovali za zvonove, tako da je upati, da bodo isti kmalo plačani. — Tukaj imamo zdaj tri gg. učitelje, ko še pred nekoliko leti ni bilo nobenega. Postavili smo si dve novi soli: Pri Sv. Kunigundi in pri Sv. Jakobu. Seveda imamo zaradi tega ogromne stroške. Toda to nič ne de, da se le naši otroci kaj naučijo. Le pridno jih pošiljajte v šolo, stariši! Skrbite jim za podučna berila in krščanske časnike, kakor je »Naš Dom« in drugi, ki nam ne bodo otrok izneverili narodnosti in veri, ki bodo vcepili otrokom spoštovanje do vas. Šentjungerčan.

Slovenjgradec. (Zahvala Slovenjgradčanov.) V dobrem spominu je še, kako so Slovenjgradčani javkali in sirom sveta prosjali, ko jim je ogenj vpepelil del mesta. Tudi na Slovence so prišli pozivi za mile darove. In segli smo v žep, lahko rečemo, velikodušno smo segli. Samo po cerkvah na Spod. Štajerskem se je nabralo nad šesttisoč kron. Koliko so še darovali zasebniki, občinski in drugi zastopi slovenski, ni znano. Izkazala bi se pa gotovo častna svota, ko bi se objavilo. Čuli smo na lastna ušesa, se čuditi nad lepimi svotami, ki so prišle iz slovenskih krajev za nemške ponesrečence. Vsak človek, ki ima le količkaj pojma o dostojnosti, čuti se dolžnega izraziti svojo hvaležnost dobrotniku. Slovenjgradčani so veselo sprejeli naše darove; v zahvalo pa povabili »südmarko«, torej društvo, ki je ustanovljeno v naš pogin, da je imela letos svoj občni zbor pri njih. Pijani nemškonacionalnega duha so s svojimi došlimi sobratci po nas udrihali in nas ometavali z izbruhi »südmarske« kulture. Celo neka nemška »kikla« se je široko nad nami razkoračila in nas obsipala z izrodki svoje nemške pameti. Slovenjgradčani, ki imate tak lep mir pred slovenskimi okoličani, in ki živite od njih žuljev, vi pač nimate nikakega vzroka